

prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Judecătorul: N. Pasecinic
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai

ÎNCHEIERE

28 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Alii Veronica împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Băncii Comerciale „EuroCreditBank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017, prin care s-au respins apelurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și s-a admis apelul depus de Alii Veronica, fiind modificată hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 7 martie 2017, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral,

c o n s t a ț ă :

La 5 septembrie 2016, Alii Veronica a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Băncii Comerciale „Eurocredibank” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, în temeiul contractului individual de muncă f/n din 7 decembrie 2009, a fost angajată în cadrul B.C. „EuroCreditBank”

S.A. în funcția de contabil coordonator persoane juridice din cadrul Secției deservirea clienților, filiala nr. 1 Chișinău.

Astfel, prin ordinul vicepreședintelui B.C. „EuroCreditBank” S.A. nr. 335-p din 5 noiembrie 2013, s-a dispus desfășurarea anchetei de serviciu sub aspectul verificării acțiunilor/inacțiunilor privind deschiderea conturilor unor clienți ai băncii de către Alii Veronica. La fel, prin același act, s-a decis suspendarea contractului individual de muncă încheiat cu aceasta în temeiul articolului 78 alin. (2) lit. a) din Codul muncii pe durata anchetei de serviciu. Prin urmare, s-a arătat că angajatorul i-a întrerupt plata drepturilor salariale.

În aceeași ordine de idei, reclamanta a relatat că, la 27 ianuarie 2014, procurorul – adjunct al Procuraturii mun. Chișinău, Vladimir Lupu, a înaintat administrației B.C. „EuroCreditBank” S.A. un demers privind suspendarea provizorie a acesteia din funcție în temeiul articolului 200 din Codul de procedură penală, până la soluționarea cauzei penale nr. 2013010270. De altfel, temei pentru pornirea urmăririi penale a servit sesizarea B.C. „EuroCreditBank” S.A., care a solicitat atragerea la răspundere penală a persoanelor, inclusiv angajați ai băncii, care prin înșelăciune au însușit mijloace bănești. Așadar, prin ordinul prim-vicepreședintelui al băncii nr. 29-p din 30 ianuarie 2014, a fost admis demersul menționat mai sus și a fost suspendat contractul individual de muncă încheiat cu salariața.

Respectiv, s-a învederat că, la 10 iunie 2016, procurorul, în secția exercitare și conducere a urmăririi penale în Procuratura mun. Chișinău, Daniel Baraliuc, a emis o ordonanță pe marginea cauzei penale nr. 2013010270, prin care s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a cet. Alii Veronica pentru comiterea infracțiunii prevăzute la articolele 42 alin. (5), 191 alin. (5) din Cod penal, pe motiv că acțiunile ultimei nu întrunesc elementele infracțiunii.

Din aceste raționamente, reclamanta a susținut că scoaterea de sub urmărire penală s-a dispus în temeiul articolelor 275 pct. (3), 284 alin. (1), (2) pct. (2) din Codul de procedură penală, ceea ce reprezintă o condiție pentru reabilitarea persoanei. În acest sens, aceasta a pretins că a fost privată în mod neîntemeiat de posibilitatea de a munci și de a beneficia de drepturile sale salariale pentru o perioadă îndelungată de timp cuprinsă între 5 noiembrie 2013 - 13 iunie 2016.

În consecință, aceasta a sugerat că, pe de o parte acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, iar pe de altă parte B.C. „EuroCreditBank” S.A. i-a cauzat un prejudiciu material și moral, care urmează a fi reparat în modul stabilit de lege.

Cu referire la prejudiciul material, Alii Veronica a evidențiat că, la 13 iunie 2016, a fost încetată suspendarea contractului individual de muncă. Astfel, aceasta a sugerat că părții, în mod solidar, urmează să-i compenseze salariul, de care a fost privată în legătură cu suspendarea contractului individual de muncă în mărimea salariului mediu calculat conform legislației în vigoare pentru perioada 5 noiembrie

2013 – 13 iunie 2016. Mai mult, reclamanta a relatat că s-a adresat cu o asemenea pretenție față de angajatorul B.C. „EuroCreditBank” S.A., care a fost respinsă prin răspunsul nr. 030201 – 04/663 din 18 august 2016.

În același timp, aceasta a opinat că ambii pârâții trebuie să-i compenseze suma onorariului achitat avocatului său în legătură cu asistența juridică asigurată pe marginea desfășurării urmăririi penale în sumă de 1 500 lei, ce se confirmă prin bonul de plată seria EO Nr. 145079 din 9 aprilie 2013.

Cu privire la repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei, reclamanta a menționat că suspendarea contractului individual de muncă i-a adus atingere drepturilor și libertăților fundamentale și i-a provocat suferințe de ordin moral.

În mod corespunzător, în opinia acesteia, perioada din 5 noiembrie 2013 – 13 iunie 2016 este una prea îndelungată pentru a nu a o afecta moral, or, într-un interval de 31 de luni, nu a avut posibilitatea să muncească și a fost lipsită de posibilitatea de a beneficia de drepturile sale salariale. De fapt, salariul din cadrul B.C. „EuroCreditBank” S.A. reprezintă unica și principala sursă de existență pentru aceasta, inclusiv în situația în care este divorțată și are la întreținere un copil minor. Deci, unicul sprijin financiar reclamanta l-a putut primi doar de la părinții săi, care sunt pensionari și au posibilități materiale limitate.

Totodată, Alii Veronica a precizat că, înainte de suspendarea din funcție, a contract două credite de la B.C. „EuroCreditBank” S.A. în valoare câte 8 000 lei fiecare, cu scadență până la 18 februarie 2015, respectiv 3 iunie 2015. Așadar, conform graficului încheiat, ponderea rambursării în cazul ambelor contracte de credit a revenit anume perioadei de suspendare a contractului individual de muncă și aceasta în situația lipsei mijloacelor financiare chiar și pentru necesitățile zilnice.

În continuare, reclamanta a susținut că a fost persecutată de organul de urmărire penală, de vreme ce, la 11 aprilie 2013, a fost recunoscută în calitate de bănuț, iar, la 5 iulie 2016, i-a fost înaintată învinuirea. De asemenea, i-a fost incriminată săvârșirea unei infracțiuni deosebit de grave, prevăzute la articolele 42 alin. (5), 191 alin. (5) din Cod penal, care specifică o pedeapsă sub formă de închisoare de la 8 la 15 ani.

Astfel, Alii Veronica a accentuat că ansamblul acestor circumstanțe provoacă un stres permanent, care a durat o lungă perioadă de timp. La rândul său, stresul lasă urme asupra stării de sănătate, or, ca urmare a stării de sănătate precare, suferințele de ordin moral devin mai pronunțate și mai periculoase pentru persoană. În această privință, s-a invocat certificatul de concediu medical seria nr. 01 1099091 pentru perioada 11 noiembrie 2013 – 16 noiembrie 2013, care i-a fost eliberat la scurt timp după suspendarea din funcție.

La 7 decembrie 2016, reclamanta Alii Veronica, prin intermediul avocatului Barbăscumpă Dumitru, a depus o cerere de concretizare a capetelor de cerere (f. d. 70 – 71).

Prin urmare, reclamanta a solicitat repararea în mod solidar din bugetului de stat, prin intermediul Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova și B.C. „EuroCreditBank” S.A. a prejudiciului moral în cuantum de 100 000 lei și a prejudiciului material în mărimea salariului mediu al funcției ocupate de 149 622, 12 lei, inclusiv și cheltuielile de asistență juridică de la faza urmăririi penale în sumă de 1 500 lei (f. d. 71).

Pe parcursul examinării cauzei, pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care a cerut respingerea acțiunii ca nefondată (f. d. 48 - 52). Totodată, B.C. „EuroCreditBank” S.A., prin referința depusă la dosar, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată (f. d. 58 – 60).

Intervenientul accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova nu a formulat o referință, însă a solicitat în cadrul susținerilor orale respingerea acțiunii (f. d. 103 – 104).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 16 februarie 2017, s-a admis parțial acțiunea depusă de Alii Veronica (f. d. 109, 116 – 128).

Prin urmare, instanța de judecată a statuat încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul reclamantei a prejudiciului moral cauzat în sumă de 20 000 lei, a prejudiciului material cauzat în cuantum de 135 142,56 lei, inclusiv și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice suportate în cadrul urmăririi penale în sumă de 1 500 lei.

Totodată, s-a hotărât compensarea cheltuielilor de asistență juridică, din prezenta cauza, în mărime de 5 000 lei. În rest, acțiunea a fost respinsă.

Împotriva acestui act de dispoziție judecătorească, Alii Veronica, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova au declarat apel în termenul legal (f. d.155).

Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 5 octombrie 2017, a respins apelurile declarate de Procuratura Generală a Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Republicii Moldova și a admis apelul depus de Alii Veronica, fiind modificată hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 7 martie 2017, prin majorarea cuantumului prejudiciului moral de la 20 000 lei până la 40 000 lei (f. d. 158 – 171).

La deliberarea acestei soluții, instanța de apel a constatat situația de fapt prezentată de Alii Veronica în cererea de chemare în judecată și determinată de prima instanța de judecată în hotărârea din 7 martie 2017. Suplimentar, s-a specificat că Alii Veronica s-a aflat sub urmărire penală din 5 iulie 2013 până la 10 iunie 2016, când a fost scoasă de sub învinuire. Prin urmare, apelanta dispune de dreptul de reparare a

prejudiciului moral cauzat în legătură cu tragerea ilegală la răspundere penală. Mai mult, instanța de apel a subliniat că mărimea despăgubirilor trebuie stabilită în așa mod, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (f. d. 167).

În acest sens, Colegiul judiciar a considerat că mărimea prejudiciului moral stabilit de primă instanță este unul diminuat, în situația în care apelanta a obținut statutul de învinuită în cadrul unui proces penal pentru un interval de timp de 31 luni, ceea ce justifică majorarea acestuia de la 20 000 lei la 40 000 lei (f. d. 167 - 168).

Instanța de apel a respins argumentul apelanților Ministerului Justiției și Procuraturii Generale cu privire la faptul că actele procedurale ale organului de urmărire penală nu instituie răspunderea statului în cazul lipsei actului judecătoresc, prin care s-ar fi constatat ilegalitatea măsurilor întreprinse în cadrul dosarului penal. Or, pornind de la prezumția că actul procedural de scoatere de sub urmărire penală este emis pe motive de reabilitare a persoanei, acțiunile ilegale ale organului de urmărire penală deja reprezintă un fapt constatat, întrucât statul în temeiul Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 stabilește doar motivele pentru care se dispune repararea prejudiciului, nefiind cazul și necesitatea constatării repetate a ilegalității acțiunilor organului de urmărire penală. În plus, în cazul constatării insuficienței diligenței profesionale survine răspunderea statutului pentru faptele comitenților, organelor de urmărire penală sau instanțelor de judecată (f. d. 168). La fel, instanța de apel a considerat că mărimea prejudiciului moral nu poartă un caracter punitiv și este proporțională suferințelor cauzate, iar caracterul cărora denotă imposibilitate determinării acesteia în baza unui calcul matematic (f. d. 170).

Cu privire la repararea prejudiciului material doar din bugetul de stat, și nu de la ambii părți, inclusiv B.C. „EuroCreditBank” S.A., Colegiul de control judiciar a apreciat justă concluzia instanței de fond în această parte.

În realitate, prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 4 aprilie 2014, devenită irevocabilă prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 noiembrie 2014, s-a respins capătul de cerere subsecvent, ce vizează încasarea de la B.C. „EuroCreditBank” S.A a salariului pentru absență forțată de la serviciu. În plus, ordinul băncii nr. 35 – p din 5 noiembrie 2013, în baza căruia aceasta a fost suspendată din 5 noiembrie 2013 – 30 ianuarie 2013, a fost emis din inițiativă angajatorului, dar nu la demersul Procuraturii mun. Chișinău, ceea ce confirmă corectitudinea hotărârii primei instanțe. Totodată, acesta nu a fost anulat de instanța judecătorească în cauza indicată mai sus, iar în consecință statul nu este responsabil pentru cauzarea unui prejudiciu material în intervalul de timp din 5 noiembrie 2013 – 30 ianuarie 2013.

Pentru a soluționa această cauză civilă, instanța de apel a aplicat, în special, articolele 3 alin. (1) și (2); 6 lit. b); 10; art. 11 alin. (1 – 3) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Totodată, și-au găsit relevanță articolul 219 alin. (4) din Codul de procedură penală și articolele 1405 alin. (1), 1422 alin. (1), (3), 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil.

La 6 noiembrie 2017, Curtea de Apel Chișinău le-a expediat participanților la proces copia deciziei integrale din 5 octombrie 2017 (f. d. 172).

La 15 decembrie 2017, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanței din 16 februarie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea ilegalității deciziei contestate, recurentul a afirmat că instanțele judecătorești au aplicat eronat prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, întrucât este necesar să fie întrunite circumstanțele prevăzute la articolul 6 din legea citată (dreptul la repararea prejudiciului) și la articolul 3 (cazul de reparare a prejudiciilor materiale și morale). Prin urmare, la materialele cauzei nu există o încheiere referitoare la declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală. Iar în lipsa unei asemenea constatări, faptul că intimata a fost scoasă de sub urmărire penală nu poate atrage automat ilegalitate actelor efectuate de către organul de urmărire penală până la emiterea ordonanței respective.

În dezvoltarea motivelor de recurs, Ministerul Justiției a susținut că instanța de apel a dispus incorect repararea prejudiciului moral, deoarece Alia Veronica nu a prezentat probe justificative în această parte, care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate. Totodată, acesta a contestat admiterea pretenției, referitoare la încasarea prejudiciului material sub formă cheltuielilor de asistență juridică, din moment ce nu au fost reale, necesare și rezonabile.

La 31 ianuarie 2018, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de recurs intimătei Alia Veronica, B.C. „EuroCreditBank” S.A. și Procuraturii Generale a Republicii Moldova, informând că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia (f. d. 185).

Până la data examinării cauzei, intimații nu au depus referință, prin care să-și exprime poziția cu privire la recursul declarat.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, conform articolului 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că

cererea de recurs formulată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova este inadmisibilă, pentru motivele ce se succed.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor a verificat dacă recursul este formulat de persoana în drept să-l declare, dacă este depus în termen și dacă nu a fost examinat anterior, și a făcut un raport verbal în fața completului de judecată instituit în mod legal.

În acest caz, se observă că procura nr. 226 din 10 noiembrie 2017 dovedește faptul că Sorin Olaru a fost împuternicit în mod legal să atace hotărârea judecătorească și să reprezinte interesele Ministerului Justiției al Republicii Moldova, care este subiectul abilitat cu dreptul de a declara prezentul recurs (f. d. 182) în conformitate cu dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă. În același timp, materialele cauzei, confirmă că cererea nu a fost depusă repetată și nu a fost examinată anterior.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din scrisoarea Curții de Apel Chișinău nr. 15724, rezultă că decizia integrală a instanței de apel din 5 octombrie 2017 a fost expediată în adresa părților la 6 noiembrie 2017 (f. d. 172), însă nu există nicio dovadă a recepționării efective a acesteia de către participanții la proces. De fapt, deși recurentul invocă că a primit copia de pe decizie la 16 noiembrie 2017, nu a reușit să probeze primirea corespondenței la adresa acestuia. Totuși, în lipsa unor înscrisuri pertinente, instanța de recurs nu poate constata cu precizie momentul, când a fost comunicată hotărârea motivată.

Astfel, în atare situație și pentru a nu admite o ingerință disproporțională în dreptul de acces la justiție, dar având în vedere data expedierii deciziei contestate (6 noiembrie 2017), instanța de judecată constată că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova este depus în termenul prevăzut mai sus.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului raportor, cu privire la încadrarea temeiurilor invocate în recurs la dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului de inadmisibilitate prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, din următoarele considerente.

Ab initio, în conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. În cazul respectiv, judecarea recursului exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un

caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt.

În același context, instanța de judecată subliniază că un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de articolul 6 parag. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special, de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat (a se vedea, *de exemplu, Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, parag. 39 – 40; *Lebedinschi v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, parag. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia, Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, parag. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, parag. 64; *Samardžić v. Croația*, 20 iulie 2017, parag. 28).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În aceeași ordine de idei, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă sunt formulate suficient de clar și urmăresc protejarea interesului părții, dar și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și buneii-administrații a justiției (a se vedea, *mutatis mutandis, Benjamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, parag. 22; *Erfar – Avef*, ibidem, parag. 41, *Marc Brauer*, ibidem, parag. 35; *Miessen*, ibidem, parag. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, parag. 36 – 37, *Sturm v. Luxemburg*, 27 iunie 2017, parag. 36).

Din perspectiva acestor drepturi garantate de Convenția Europeană, completul Colegiului de control judiciar își propune să verifice esența și temeiurile recursului, inclusiv dacă argumentele recurentului referitoare la ilegalitatea deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate, întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibilă cererea acestuia.

În speță, instanța observă că recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a criticat decizia Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2017 în baza articolului 432 alin. 2 lit. c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, așa cum este prevăzut, în mod obligatoriu, la art. 432 alin. (1) și 437 alin. (1), lit. f) din Codul de procedură civilă.

În acest sens, instanța de judecată amintește că, la pronunțarea deciziei din 5 octombrie 2017, instanța de apel s-a călăuzit, în special, de articolele 3 alin. (1) și (2); 6 lit. b); 10; art. 11 alin. (1 – 3) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Totodată, instanța de apel și-a întemeiat hotărârea pe articolul 219 alin. (4) din Codul de procedură penală și articolele 1405 alin. (1), 1422 alin. (1), (3), 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil.

Din analiza minuțioasă a conținutului cererii de recurs în raport cu decizia contestată, reiese în mod cert că Ministerul Justiției al Republicii Moldova a reluat criticile formulate în faza procesual anterioară și asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat în mod detaliat. *În special*, instanța de apel a constatat dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului material și moral în mărimea și în modul stabilit de Legea nr. 1545, care a apărut în cazul specificat la articolul 3 alin. (1), (2) lit. c) și articolul 6 lit. b) din legea citată.

Totodată, instanța de recurs remarcă că recurentul nu a demonstrat și nu a arătat motivele nelegalității hotărârii instanței de apel în partea admiterii capătului de cerere, referitor la compensarea cheltuielilor judiciare în cuantum de 5 000 lei, ci s-a mulțumit să afirme abstract că suma încasată nu a fost reală, necesară și rezonabilă.

În consecință, instanța de recurs subliniază că instanța de apel și-a motivat amplu decizia și a răspuns la toate argumentele esențiale ale cauzei (a se vedea decizia de inadmisibilitate pe cauza *Fundația pentru Copii Speranța v. Republica Moldova*, 17 octombrie 2017).

În subsidiar, instanța observă că, *în principiu*, recurentul a formulat prezenta cerere după ce a beneficiat de o procedură contradictorie pe fond și a avut posibilitatea de a fi audiat de o primă instanță și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, parag. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, 2 septembrie 2014, parag. 34, *Samardžić v. Croația*, ibidem, parag. 28).

Pe baza celor prezentate, completul Colegiului constată că observațiile Ministerului Justiției al Republicii Moldova nu dezvăluie nicio aparență a încălcării normelor de drept material sau procedural, dar nici a încălcării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Prin urmare, temeiurile inserate în recurs nu pot fi calificate ca esențiale și nu ar putea obliga instanța de recurs să primească cererea acestuia spre examinarea în fond și, eventual, să caseze hotărârea judecătorească contestată. În mod corespunzător, punctele de vedere al recurentului nu sunt compatibile cu cerințele prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă, iar, în consecință, recursul dedus judecătii nu corespunde condiției de a fi „efectiv” (*a se vedea*, de exemplu, *Petrovic v. Luxemburg*, 17 februarie 2011, parag. 31 – 33, *Sturm v. Luxemburg*, ibidem, parag. 32).

Din aceste raționamente, instanța de judecată reține existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă. În atare situație, conjunctura stabilită mai sus confirmă lipsa unui formalism excesiv și respectarea unui raport rezonabil de proporționalitate dintre scopul urmărit și mijloacele folosite, iar, în opinia instanței, însăși substanța dreptului de acces la instanță nu a fost afectată.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de art. 6 parag. 1 din Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (*a se vedea*, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, parag. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 parag. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în prezenta cauză (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, parag. 24; *Beniamin Nersesyanyan*, ibidem, parag. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, ibidem, parag. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, parag. 45).

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite *supra*, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Maria Ghervas

Iuliana Oprea